

Kars vilâyetinin Iğdır ilçesinde 5 Eylül 1962 tarihinde vukubulan deprem dolayısıyla mahallinde inceleme yapmak üzere görevlendirilen 5 kişilik Millet Meclisi Heyeti raporu

MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Kars vilâyetinin Iğdır ilçesinde 5 Eylül 1962 tarihinde vukua gelen deprem dolayısıyla mahallinde tetkikat yapmak ve Millet Meclisinin «geçmiş olsun» dileklerini Iğdır halkına ulaştırmak maksadiyle, Meclis kararı gereğince ve Başkanlık Divanınca görevlendirilen 5 kişilik heyetimiz 12 Eylülde Iğdır'a muvasalat etti. Bir gece çadırda kalındı. Vatandaşların heyecan ve üzüntüsünü yakinen görerek paylaştı.

Millet Meclisinin üzüntüsü, gerekli tedbirlerin alınması hususunda yakın ilgisi, halka duyuruldu.

Iğdır bölgesinde vukua gelen deprem dolayısıyla mahallinde yapılan tetkikatta, aşağıdaki kanaat ve neticelere varılmıştır:

1. Iğdır, Türkiye'mizin en mümbit arazi parçasından bir kısmı üzerindedir. 1963 yılında kısa bir yolla Erzurum'la irtibatı sağlanacaktır.

DSİ faaliyetlerini kısmen bu bölgede teksif etmiştir. Toprak her türlü sınaî bitkileri yetiştirmeye müsaittir. Güneyinde Türkiye'nin en yüksek dağı Ağrı bulunmaktadır. Iğdır'ın bulunduğu yer 800 rakımı civarındadır. Turist celbi her zaman mümkündür.

Depremden sonra yeniden inşa cihetine gidileceğinden yukardaki faktörler nazara alınarak, ilerde şehircilik bakımından bir hataya düşülmemesi için iyi bir şehir plânına lüzum vardır. Çünkü, yolla Erzurum'a bağlandıktan ve sulama işleri tamamlandıktan sonra hızla bir inkişaf kaydedecektir. Verim artacak, mahsul tüketim sahası bulabilecektir.

2. Vukua gelen deprem şiddetli değildir. Ancak, bu bölgedeki evlerin pek eski oluşu, katıksız kerpiçten yapılmış bulunması tahribatın fazla olması neticesini doğurmuştur. Iğdır'da bulunan mütehasıs elemanların beyanına göre % 40 - 50 ev tamamen hasara uğramıştır. Diğer binalarda esasen oturulamıyacak haldedir. Menfi fikirli kimselerin propagandaları, uzun yıllardan beri ihmale uğramış bu bölge halkının moralini iyice bozmuştur. Hükümetimizin gösterdiği yakın ilgi morallerinin düzelmesinde en büyük âmil olacaktır.

3. Deprem dolayısıyla halkın 7 500 çadıra ihtiyacı olduğu ifade edilmektedir. 3 071 çadır İmar ve İskân Bakanlığınca ve Kızılay tarafından temin edilmiştir. Birçok köyler yazın yaylaya çıkmaktadır. Bu itibarla halkın kendi ihtiyacını kısmen karşılayacak çadır vardır. Bu hususun da göz önüne alınarak gerçek ihtiyaç sahiplerine çadır verilmesi yerinde olur.

4. İmar plânı ve gelecekteki inkişaf göz önüne alınarak buna göre kredi verilmek suretiyle bina yaptırılması ve lüzumlu tahsisatın süratle temini yerinde olur.

5. Deprem umumi hayatın aksamasını tevlidederek zarar verdiğiinden banka alacaklarından bazılarının tahsilinde kolaylık gösterilmesi zaruridir.

6. Memurların konut ihtiyacı için alâkalı Bakanlıklar tarafından baraka yaptırılması lüzumlu ve hattâ zaruridir.

7. Ortaokul ihtiyacı, ilkokulların durumu, tarım mahsullerinin satın alınması, tesis kredilerin tecdidi, memurlara **Emekli Sandığı** tarafından avans verilmesi, hastane ve personel ihtiyaç ve durumu emniyet ve asayişin takviyesi gibi çeşitli ve teferruata ait talep ve şikâyetler yetkililere ulaştırılmıştır.

8. İnsan ve hayvan zayıtı olmamıştır.

Hükümetin alâkasını bizzat müşahede etmiş bulunuyoruz. Ciddi çalışmalara devam edileceğini ümidetmekteyiz.

Keyfiyeti saygılarımızla arz ederiz.

Kars Milletvekili
B. Vural

Ağrı Milletvekili
R. Polat

Erzurum Milletvekili
T. Telli

Kars Milletvekili
L. Aküzüm

Kars Milletvekili
R. Yalçın

